

Jamnikov stric.

(Povest. — Spisal Kajtimar.)

I.

»Vode pa že ne boš nosil, da veš!«

»Pa jo bom! Misliš, da boš vse sama?«

»Saj boš čevlje snažil.«

»Ti boš pa pometala.«

»Pa vendar ne boš vode nosil! Jaz sem jo že lani in predlanskim. letos jo bom tudi.«

»Ne boš je ne! Vse bi rada sama, — potem pa mene stric ne bodo nič radi imeli.«

Tako sta se pričkala pred nekaj leti lepega majnikovega dné Jamnikov Jožek in Ančka. Odnehati ni hotel nobeden. Nazadnje sta oba jokala in mater prosila, naj razsodijo.

»Kaj ne, mati, da jo bom jaz?« dobil bi bil rad Jožek materino zagotovilo, češ, saj sem 'malí' pri hiši.

»Mati, jaz naj jo, že od prejšnjih let sem vajena. Jožek bo na stopnicah padel in vse pobil«, pa je skušala preprositi mater Ančka, ki je bila sicer precej večja in tudi dve leti dalje na svetu kakor njen bratec, pa vendar šele v najstarejšem letu.

Mati Jamnikova so oba ljubili in so obema postregli. Seveda najpoprej so ju posvarili, čemu se po nepotrebnem prepirata, ter jima zabičali, da se kaj takega ne sme nikoli več pripetiti. Potem so pa tako-le določili:

»Vsak nekaj bosta imela z vodo opraviti. Ančka, ti boš prinašala tisto, ki jo bodo potrebovali stric za umivanje; Jožek, ti boš pa skočil po njo, kadar bodo žejni.«

Sedaj sta bila oba zadovoljna. Jožka je še posebno to veselilo, ker bo imel tolikokrat priliko iti v stričevo sobico, češ, ali ste kaj žejni?

Pri Jamnikovih so namreč tiste dni pričakovali domov strica, očetovega brata, ki je bil v Gradcu sodnik. Navadno je vsako leto prišel kaki teden malo pogledat v domačo vas in rojstno hišo, toda ne spomladi, ampak šele proti jeseni. To leto je pa nekaj obolel, zato se je napovedal že konec majnika, in sicer za dva meseca ali še dalje, če bi v tem času še ne okreval popolnoma. Jamnikovi so se stričevega prihoda vsi veselili, zato, ker je bil tako domač in pogovoren in pa nič — gosposki, kar je Jamnikovka še posebno zadrževala sosedam. Jožek in Ančka pa zato nikoli nista mogla pričakati strica, ker nobenkrat ni prišel praznih rok, ampak vselej jima je prinesel kako malenkost s seboj iz mesta. A ko je prebival doma, napravil jima je tudi vsak dan kako veselje: včasih ju je vzel s seboj na sprehod ter jima pripovedoval lepe zgodbe, katere mu niso nikdar pošle, včasih jima je kupil v prodajalnici kar si že bodi — no, sedaj je jasno, da skoro strpeti nista mogla do stričevega prihoda.

Samo gospodar, oče Jamnik, ni veliko govoril o svojem bratu, toda veselil se ga je pa tudi. Govoril ni, ker je bil sploh bolj molčeč, pač pa je

poklical zidarja, da prebeli sobo stričevo pod streho, češ, druga leta se je že potrpelo, ker ni bilo za dolgo, a letos ne gre, da bi bilo preveč umazano. In prišel je zidar k hiši; bil je Lah in stregel mu je desetletni Lucio, zidarjev dalnji sorodnik brez očeta in matere. Dokončala sta bila nekaj dnij poprej zidarsko delo v župnišču, kjer sta preslikala vse sobe. Jamniku je bilo delo všeč, zato ju je poklical, češ, da se bratu ne bo zdelo v domači hiši preveč tuje sedaj, ko se je navadil mestnih sob, in pa še dalj časa bo mir, kakor pa če bi samo pobelil.

»To bodo stric gledali!« pravil je zadnji dan, ko je bila sobica že čedno poslikana, Jožek Ančki ter se čudil popolnoma predruženemu stanovanju stričevemu.

»Kaj meniš, da še niso nikoli kaj takega videli?« zavrnila ga je modrejša Ančka.

»V mestu že, ali doma jim bo pa novo«, popravljaj je Jožek svojo prejšnjo trditev ter s prstom tipal po steni, jeli že kaj prida suho ali ne.

»Le nikar ne misli, da brez tebe ne bo narejeno«, posvari ga oče, ki prav tedaj stopi v sobico. »Poglej, kakšen imaš telovnik, ker se plaziš ob zidu«. Pa je bil res Jožek precej pobarvan po obleki, a sam tega doslej še opazil ni.

»Jeminasta«, čudil se je, »kdaj sem pa to dobil?« A komaj da se ni v tem hipu nova lisa pridružila prejšnjim na njegovem telovniku. Lucio je namreč že pospravljaj po sobici — mojster je tačas še popravljaj tu in tam — in ravno nesel škafec mimo Jožka. Ker je bil precej zijalast in je vse poprej videl, kakor tisto, kar je bilo pod nogami, spotaknil se je tik Jožka nad večjim škafom, barva v škafcu je zapluskala, nekaj se je razlilo, in Lucio se je komaj komaj ujel, da se ni prevrnil po tleh. No, pa to je bila še mala nesreča, brž nato ga je zadelo vse kaj hujšega. Po stopnicah v vežo gredé je bil zopet nepazljiv, ali kaj je počel, saj videl ga ni nihče, ná, pa je zaropotalo — Lucio in škafec (kajpada razbit) sta bila na mah pod stopnicami v veži! Kar oba sta obležala. Seveda brž je bila vsa hiša pri Luciju, toda pomagati mu ni mogel mnogo nobeden. Dečko je bil sicer uren kakor mačka, a sedaj z jedno roko in nogo kar ganiti ni mogel: nogo si je izpahn timer, roko pa dvakrat zlomil.

»Zakaj imaš pa oči, neroda nerodna!« togotil se je zidar, ki še ni vedel, kako močno se je pobil Lucio. Ko je pa sprevidel, da deček odslej dolgo časa ne bo za nobeno delo, da bo moral poiskati drugega pomagača, jel se je vnovič jeziti: »Samo za pokoro mi je! Pot z Laškega sem mu plačal, zastoj se je učil pri meni — kaj imam sedaj za plačilo? Še vse premalo si jo skupil!«

Jamnikovim se je pa Lucio smilil, sedaj je bil namreč res pomilovanja vreden: starišev ni imel, mojster ni bil pripravljen priskrbeti mu zdravnika, sam se ni mogel in vedel kam obrniti — ali naj leži in ječi pod stopnicami?

»Mlad je«, spregovoril je zato Jamnik; »v nekaj tednih bode pa dober. Ker se mu je pri naši hiši nesreča prigodila, naj pa ostane tukaj pri nas, dokler ne bo zopet za delo«. Tako je ostalo. Zidar je že prihodnje jutro pobral svoja šila in kopita ter šel drugam služiti si kruha, Lucio pa se je zdravil pri Jamnikovih.

(Dalje.)

